WYNIA'S WEEK

Nadruk op elektrificatie en CO2-verwijdering op klimaattop was volkomen absurd.

Posted on 26 november 2026 by Maarten van Andel

De 31e VN-klimaattop COP31 in het Turkse Antalya is mislukt. Veel landen waaronder Europese vonden het onacceptabel dat er in de slotverklaring niets over afbouw van fossiele brandstoffen zou staan. Veel andere landen waaronder China, Rusland, India en Saoedi-Arabië vonden het onacceptabel dat dat er wel in zou staan. Er is daarom voor het eerst sinds jaren geen gezamenlijk ondertekende COP-slotverklaring gekomen. Dat kan een diplomatieke deuk zijn voor minister Van Veldhoven en Eurocommissaris Hoekstra van Klimaat, Net-Zero en Schone Groei, maar de wereld zal er niet wezenlijk door veranderen.

Maak klimaattoppen compacter en realistischer

De wereld is ook niet wezenlijk veranderd na al die keren dat de jaarlijkse COP wel met een gezamenlijke slotverklaring kwam. Dat klinkt wellicht cynisch, maar de feiten spreken voor zich. Fossiel brandstofverbruik en CO_2-uitstoot in de wereld

blijven stijgen, en klimaatverandering blijft doorgaan. COP31 zette onder meer in op 35 procent mondiale elektrificatie in 2035 (*35 by 35*), maar afgezien van de aantoonbare onhaalbaarheid daarvan zou dat weinig zin hebben als een toenemend stroomverbruik met extra fossiele brandstoffen wordt opgewekt.

Het kleine rijke Nederland haalt *35 by 35* niet eens, vanwege structurele netcongestie, jarenlange wachtlijsten voor netaansluitingen en te weinig regelbare stroomopwekking. Ik vind het onverstandig om met meer dan 100.000 mensen uit 190 landen dagenlang te suggereren dat de hele wereld dat wel zou kunnen. De opvolger van secretaris-generaal António Guterres zou de mislukking in Antalya vanaf volgend jaar moeten aangrijpen om het klimaatbeleid en de jaarlijkse VN-toppen daarover veel compacter en met veel meer realisme in te steken: *Never waste a good crisis*. Doorgaan op dezelfde voet als de afgelopen dertig jaar blijkt steeds meer een doodlopende weg.

Tijdens COP31 is getracht om de wereldwijd wegebbende consensus over afbouw van fossiele brandstoffen te camoufleren met indirecte klimaatmaatregelen. Het onrealistische streven naar veel meer mondiale elektrificatie, van ca. 20 naar 35 procent binnen tien jaar, is daar een voorbeeld van. Elektriciteit is net als waterstof slechts een door mensen gemaakte energiedrager. Zo'n energiedrager kan worden gemaakt met elke denkbare energiebron. Als dat met bruinkool (zoals in Duitsland) of met houtige biomassa (zoals in Nederland en Denemarken) gebeurt, veroorzaakt dat veel CO_2-uitstoot en luchtvervuiling.

Nadruk op elektrificatie leidt tot absurde resultaten

Als elektriciteit wordt opgeslagen in batterijen vergt dat giftige chemicaliën en vervuilende mijnbouw van zeldzame metalen zoals lithium en kobalt. Elektriciteit is dus niet per definitie 'schoon', en zou geen hoofddoel van een energietransitie moeten zijn. Het gaat niet om de energiedragers maar om de energiebronnen die we toepassen. Als een verstandige verandering van energiebronnen tot meer elektriciteitsopwekking zou leiden, bijvoorbeeld door aardolieproducten als bron te vervangen door kerncentrales, dan is elektrificatie daar een logisch gevolg van en niet een hoofddoel.

Het omkeren van deze logica, door elektrificatie wel als hoofddoel te bombarderen,

leidt tot absurde resultaten zoals chronische netcongestie, te weinig regelbare stroomopwekking in eigen land en aanhoudende bruinkoolstook in Duitsland. COP31 legde kortom geheel ten onrechte nadruk op elektrificatie als indirecte klimaatmaatregel.

CO_2-verwijdering is geld- en energieverspilling

De verzamelde elite in Antalya deed dat helaas ook met het verwijderen van CO_2 uit de lucht. Technische installaties verwijderden in 2024 wereldwijd ongeveer 2 miljoen ton CO_2. Dat is 0,02 procent van wat natuurlijke bomen, planten en algen in dat jaar netto uit de lucht haalden, en 0,005 procent van wat de mensheid uitstootte.

Als we de technische CO_2-verwijdering in de komende twintig jaar zouden vertienvoudigen (wat we niet kunnen), dan blijft het een druppel op een gloeiende plaat. Daar komt bij dat CO_2-verwijdering uit de lucht zeer veel energie kost, in de orde van 2500 kilowattuur per ton CO_2. Met de huidige Nederlandse emissiefactor van ca. 0,25 kilo CO_2 per kilowattuur veroorzaakt het verwijderen van een ton CO_2 dan 0,6 ton CO_2-uitstoot, meer dan de helft van de verwijderde hoeveelheid. Dit zijn reuze vermoeiende en vervelende cijfers waar beleidsmakers zich bij VN-klimaattoppen kennelijk niet in willen verdiepen. Ze zijn echter wel essentieel om te kunnen vaststellen dat kunstmatige CO_2-verwijdering uit de lucht een geld- en energieverspillende schijnoplossing is.

Guterres maakt geen indruk meer

Het blijft gissen waarom zoveel prominente politici, bestuurders en wetenschappers hun tijd verdoen met dagenlange discussies over luchtkastelen en fata morgana's die niets gaan veranderen aan de realiteit. Die realiteit is een snel groeiende wereldbevolking van 8 naar 10 miljard mensen in 2060 en een immer toenemend verbruik van energie en fossiele brandstoffen. De verzamelde internationale elite stelt daar voor het oog van de wereld een paar marginale schijnoplossingen en een paar honderd miljard dollar tegenover. De Verenigde Staten doen daar als machtigste land ter wereld niet meer aan mee.

Geld is het centrale thema in elke klimaattop geworden. Het gaat erom wie hoeveel moet betalen, en wie hoeveel inkomsten mist als we door willen gaan op de platgetreden paden. We hebben de huidige VN-klimaattoppen niet nodig om de

antwoorden daarop te kunnen geven. António Guterres maakt geen indruk meer met alarmistische uitspraken als 'global boiling' en 'make or bake'. De secretaris-generaal van de Verenigde Naties zou er beter aan hebben gedaan om zijn jaarlijkse klimaattoppen met hooguit een duizendtal internationale wetenschappers in te richten, met vrije wetenschappelijke discussies tussen aanhangers en critici van het huidige klimaatbeleid, zonder politieke invloed op de selectie en conclusies van de deelnemers.

Het is te hopen dat de opvolger van Guterres vanaf volgend jaar de visie en het lef toont om een dergelijke herziening van de uit hun krachten gegroeide VN-klimaattoppen door te voeren. Daarmee zou de opvolger van Donald Trump ook weer aan boord moeten worden gehaald. De wereld is hard toe aan energie- en klimaatbeleid dat wordt bepaald door actuele feiten en wetenschappelijke inzichten, in plaats van door onhaalbare klimaatidealen, onzindelijke klimaatwetten en politiek gemarchandeer.

Geen visie en geen lef

Voorlopig tonen minister Van Veldhoven en Eurocommissaris Hoekstra die visie en dat lef niet. Zij blijven, in weerwil van de actuele feiten en de mislukte COP31, halsstarrig hameren op de oerconservatieve lijn van miljarden euro's pompen in bestaande falende klimaatmaatregelen. Het zou best kunnen dat ze dat inmiddels tegen beter weten in doen, maar niet anders kunnen of durven in de knellende politieke, juridische en moralistische context van vandaag.

*Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. Doet u (weer) mee? Hartelijk dank!*